

Zpravodaj 2/2004

Únor

Pardubických farností sv. Bartoloměje a sv. Václava

Vydává Římskokatolický farní úřad v Pardubicích

OBSAH

ZE ŽIVOTA

FARNOSTI str. 2-3

- Výkaz o hospodaření farnosti v roce 2003
- Alianční týden a týden modliteb za jednotu křesťanů
- Exercicie nejen pro techniky
- Pozvání Řeckokatolické farnosti

KATECHETICKÉ

OKÉNKO str. 4

- Interview s Bohem
- Psychologie růžence (pokračování)

VZDĚLÁVÁNÍ str. 5

- Alexander Meň
- Teologické středy znovu začínají

SALEZIÁNSKÉ

STŘEDISKO str. 6-7

- Oslavy svátku Dona Boska
- Akce a činnosti v únoru a březnu 2004

DUCHOVNÍ HUDBA str. 7

- Občasník pro duchovní hudbu č. 18

CHARITA - MISIE str. 8

- Zpráva o výsledku Tříkrálové sbírky 2004
- OCH Pardubice - středisko Chotěborky

RŮZNÉ str. 9

- Mariánské poutě v Hájku u Prahy
- Světový den modliteb
- Modlitba optimisty

KALENDÁŘ str. 10

Říká se, že v dětech je budoucnost národa, společnosti. To platí i o budoucnosti církve. Jaká ale bude, záleží na výchově. A za výchovu dětí k víře jsou křesťanští rodiče odpovědní Bohu. Samozřejmě ti, kteří tuto skutečnost berou vážně a upřímně, dostávají se do nejrůznějších problémů a hledají způsob, jak správně své děti přivádět k Bohu.

Zaujal mě rozhovor v č.7 Katolického týdeníku s Ludmilou Muchovou, vyučující náboženskou pedagogiku na teologické fakultě v Českých Budějovicích, která odpovídá na tyto tak důležité otázky.

Základní požadavek je, abychom věděli,

co je to víra. My víme, že to není jen sestava znalostí o Bohu a o tom, jak Bůh ovlivňuje tento svět, ale je to postoj. Postoj, který se skládá ze složky rozumové, citové a z připravenosti k jednání. Nejde tedy pouze o to, co se děti od nás o Bohu dozvědí, ale i o to, zda si ho zamilují a budou podle této víry utvářet svůj život. Předávat víru lze prostřednictvím výchovy. A tady se předpokládá, že rodiče a svěřené dítě jdou po společné cestě ke stejnému cíli, přičemž dochází k vzájemnému obohacení. Rodič předává zkušenosti a vedené dítě je může obohatit způsobem, jak objevuje křesťanskou víru a Boha. Dítě také prožívá své základní zkušenosti se světem už od narození.

Tady začíná základní důvěra, kdy zažívá lásku a péči rodičů, když pláče, protože má hlad, je mu zima, nebo se bojí, a teprve později lze onu důvěru k nejbližším rozšířit na vztah k Bohu. Tedy náboženská výchova nezačíná až v době, kdy se dítě začne brát do kostela. Dítě je schopno důvěřovat rodičům jen proto, že ho mají rádi. Podobně je schopno uvěřit Bohu, když ví nebo uzná, že je milováno a nesenो Bohem,

že je hodno Boží lásky jen proto, že existuje, že žije. Vychovávat

znamená umožnit dítěti rozvíjet jeho základní lidské duchovní síly (mysl pro dobro, krásu, odpuštění, talent ad.), a pak ho

teprve uvádět do biblických příběhů.

Důležitější také pro dítě je, když může v kostele „něco dělat“ než rozumět textům

Písma apod. Každý věk samozřejmě vyžaduje trochu jiný přístup, ale vždy je nej-

důležitější praktický příklad. U dospívajících může dojít i k bloudění, krizi víry. To ještě není tragédie. A kdo je sám prožil, může pak pomoci. No a další část výchovy, kterou nejsme schopni zařadit, je v milosti Boží. A to je třeba mít stále na paměti.

Chci na toto téma upozornit v této hektické době, kdy jsou podobné otázky bohužel odsouvány stranou a kdy jsou lidé zahrnováni spoustou nejrůznějších nabídek, programů a výhod, kterým však většinou nejde o etické hodnoty, ale třeba jen o komerční zájmy, i když používají velice lákavé, přitažlivé a přesvědčující metody o pravém opaku. (K.Kylar)

ZE ŽIVOTA FARNOSTI

VÝKAZ O HOSPODAŘENÍ ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI PARDUBICE V ROCE 2003

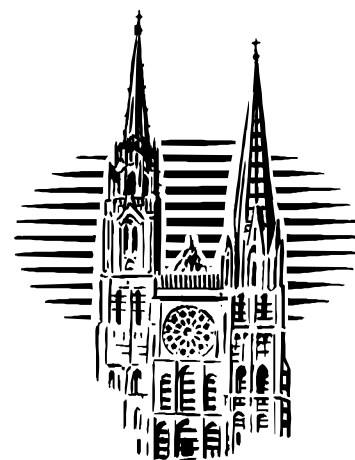
Příjmy	Kč	Výdaje	Kč
Nájemné	291 190,00	Výdaje (vč. daní), související se zdaňovanými příjmy	30 099,00
Prodej majetku, úrok z term. vkladů a ostatní „zdaňované“	165 900,00	Mzdy a ostatní srážky	88 465,00
Sbírky	741 023,80	Daň z příjmu zaměstnanců	20 895,00
Příjmy za církevní úkony a činnosti	700,00	Sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců	61 240,00
Dary fyzických a právnických osob - tuzemské i zahraniční	3 491 584,83	Bohoslužebné výdaje	71 270,40
Úroky z vedení běžného účtu	1 029,54	Režijní výdaje	493 639,90
Příspěvek z diecéze	500 000,00	Opravy památek	3 488 919,40
Příspěvek obecní, okresní a státní	1 542 900,00	Opravy ostatní	61 249,30
Náhrady škod	0,00	Odeslané sbírky a příspěvky diecézi	183 617,00
Ostatní příjmy	7 920,00	Dary a charitativní výdaje	11 100,00
		Zálohová daň z příjmu (i s úrokem term. vkladů)	0,00
		Daň z příjmu práv. osob, z nemovitostí	0,00
		Nákup dlouhodobého majetku	31 188,00
		Ostatní výdaje	36 448,70
Příjmy celkem	6 742 248,17	Výdaje celkem	4 578 131,30

ODESLANÉ SBÍRKY A PŘÍSPĚVKY

na „Svatopetrský haléř“	21 000,00 Kč
na „Plošné pojištění“	20 100,00 Kč
na charitativní účely	12 160,00 Kč
na potřeby diecéze	60 500,00 Kč
na bohoslovce	18 140,00 Kč
na církevní školství	20 397,00 Kč
na misie	18 100,00 Kč
Mariánská sbírka	13 220,00 Kč
celkem	183 617,00 Kč

DARY, PŘÍSPĚVKY

tuzemské	675 755,40 Kč
zahraniční	2 815 829,43 Kč
z rozpočtu obce	720 900,00 Kč
z rozpočtu okresu	625 000,00 Kč
od státních orgánů	197 000,00 Kč
celkem	5 034 484,83 Kč

Všem přispívajícím do sbírek Pán Bůh odplat'!

ZE ŽIVOTA FARNOSTI

ALIANČNÍ TÝDEN A TÝDEN MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ

Máme za sebou Alianční týden modliteb a Týden modliteb za jednotu křesťanů a nezbyvá, než se zamyslet, co nám tato setkání přinesla.

V Aliančním týdnu modliteb se v prostorách Křesťanského společenství uskutečnilo šest modlitebních setkání, kterých se v průměru zúčastnilo asi 30 věřících různých církví. Vystřídali se také kazatelé jednotlivých církví. Atmosféra těchto setkání byla velmi rodinná a příjemná. V menším počtu je vždy možnost osobního kontaktu a vzájemného poznání.

Dne 8. ledna v 18 hodin se uskutečnilo v kostele Českobratrské církve evangelické modlitební setkání pod vedením ČCE. Kromě promluvy kazatele Miloše Hübnera a společných modliteb proseb a chval bylo připraveno i jednoduché občerstvení. Sběrka konaná během tohoto setkání činila 4700,- Kč a byla určena na projekt „Smíření“ - výstavbu hospice v Chrudimi. Kdo se zúčastnil, mohl zakusit hlubokou přítomnost našeho Pána a okusit hlubokou atmosféru modlitby, která sjednocuje.

V rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů proběhlo ekumenické setkání také v kapli svatého Václava v Salesiánském středisku mládeže. Na toto ekumenické setkání byli pozváni také naši katechumeni a biřmovanci, kteří se od října tohoto roku připravují k přijetí svátosti křtu a biřmování. Poznávat v praxi křesťany z jiných církví je jistě součástí křesťanské dospělosti.

Na setkání nás přivítal P. Vladislav Brokeš a P. Josef Trochta.

Po přivítání a krátkém představení činnosti salesiánů následovala ekumenická bohoslužba. Čtení z Písma svatého i následující promluva P. Trochty byly vedeny myšlenkou pokoje, míru, odpuštění a naděje, kterou je pro nás Ježíš. Po promluvě jsme se spojili ke společným přímluvám a modlitbě za pokoj, bezpečnost a jednotu.

Máme-li však žít s někým v jednotě, je třeba ho znát. Proto se hned v další části setkání jednotlivé církve představily a podělily se s ostatními o to, čím právě žijí a jaké byly jejich aktivity v uplynulém roce. Mohli jsme tak vyslechnout zástupce z řad Církve bratrské, Českobratrské církve evangelické, Křesťanského společenství a římskokatolické církve.

Jak bývá na podobných setkáních zvykem, pamatovali jsme i na potřebné v našem městě. Tentokrát byla sbírka určena Středisku křesťanské pomoci na Nížkoprahové centrum pro lidi v nouzi. Celkem bylo předáno SKP na jejich službu druhým 5050,- Kč

K navázání osobních kontaktů byla možnost během přátelského posezení u připraveného pohoštění. Celé setkání bylo doprovázeno zpěvem, ke kterému spojili své síly mladí z klášterní scholy a od salesiánů.

P. Vladislav a Ilona Fibichová

EXERCICIE NEJEN PRO TECHNIKY

Milí farníci, zvu Vás na duchovní cvičení, která budu dávat na Velehradě od večera **28. 7. (středa)** do poledne **1. 8. 2004 (neděle)**. Exerciie jsou koncipovány pro "elektrotechniky a informatiky", to ale samozřejmě neznamená, že se jich nemohou účastnit i lidé, kteří s elektrotechnikou nemají vůbec nic společného :-). Cena kurzu je 1100 Kč (dvoulůžkový pokoj), resp. 1500 Kč za jednolůžkový pokoj (obojí s plnou penzí)! V případě zájmu se přihlašujte SAMI na adrese:

Poutní a exerciční dům STOJANOV
Salašská 62
687 06 VELEHRAD
velehrad@stojanov.cz

Těším se na setkání s mnohými z vás a věřím, že ve stínu velehradské baziliky, Buchlova a Barborky prožijeme pod ochranou svatých Cyrila a Metoděje nezapomenutelné chvíle s naším Pánem i se sebou navzájem!

P. Vladimír

ŘECKOKATOLICKÁ FARNOST

s radostí oznamuje setkání s nejvyšším pastýřem v ČR,

s o. biskupem

Mons. Ladislavem Hučkou

v Pardubicích.

**V neděli 28. března 2004
v 10:00 hod.**

bude o. biskup sloužit svatou liturgií v chrámu

**P. Marie Sedmibolestné
(v Kostelíčku).**

Po bohoslužbě asi v 11:30 hod bude o. biskup besedovat s farníky.

Zveme všechny věřící a příznivce východního ritu na bohoslužbu i na toto setkání.

o. Antonín Sokol

INTERVIEW S BOHEM

„Pojď dál,“ řekl Bůh. „Tak ty bys se mnou chtěl udělat interview?“

„Jestli máš čas,“ řekl jsem.

Bůh se usmál a odpověděl: „Můj čas je věčnost, a proto je ho dost na všechno. A na co se mě vlastně chceš zeptat?“

„Co tě na lidech nejvíc překvapuje?“

Bůh odpověděl: „To, že je nudí být dětmi, a tak pospíchají, aby dospěli, a když jsou dospělí, zase touží být dětmi. Překvapuje mě, že ztrácejí zdraví, aby vydělali peníze, a pak utrácejí peníze za to, aby si dali do pořádku své zdraví. Překvapuje mě, že se natolik strachují o budoucnost, že zapomínají na přítomnost, a tak vlastně nežijí ani pro přítomnost, ani pro budoucnost. Překvapuje mě, že žijí, jakoby nikdy neměli umřít, a že umírají, jakoby nežili.“

Bůh mě vzal za ruce a chvíli jsme mlčeli. Pak jsem se zeptal: „Co bys chtěl jako rodič naučit své dítě?“

Bůh se usmál a odpověděl: „Chci, aby poznali, že nemohou nikoho donutit, aby je miloval. Mohou jen dovolit, aby je druzí milovali. Chci, aby poznali, že nejcennější není to, co v životě mají,

ale koho mají. Chci, aby poznali, že není dobré porovnávat se s druhými. Každý bude souzen sám za sebe, ne proto, že je lepší nebo horší než jiní. Chci, aby poznali, že bohatý není ten, kdo má nejvíc, ale ten, kdo potřebuje nejméně. Chci, aby poznali, že trvá jen pár vteřin způsobit lidem, které milujeme, hluboká zranění, ale trvá mnoho let, než se taková zranění uzdraví. Chci, aby se naučili odpouštět, odpouštět skutkem. Chci, aby věděli, že jsou lidé, kteří je velmi milují, ale kteří nevědí, jak své city vyjádřit. Chci, aby věděli, že za peníze si mohou koupit všechno kromě štěstí. Chci, aby poznali, že opravdový přítel je ten, kdo o nich všechno ví, ale přesto je má rád. Chci, aby poznali, že vždycky nestačí, aby jim odpustili druhé, ale oni sami musejí odpouštět.“

Chvíli jsem seděl tiše a těšil se z Boží přítomnosti. Pak jsem Bohu poděkoval, že si na mne udělal čas. Poděkoval jsem mu za všechno, co pro mne a mou rodinu dělá. A Bůh odpověděl: „Kdykoli. Jsem tu čtyřicet hodin denně. Jen se zeptej a já ti odpovím.“

Lidé zapomenou, co jste řekli. Lidé zapomenou, co jste udělali. Ale nikdy nezapomenou, jak se vedle vás cítili...

*Převzato z pořadu Českého rozhlasu 2 - Praha
Ilona Fibichová*

PSYCHOLOGIE RŮŽENCE

(Pokračování z minulého čísla)

Ve druhém stadiu se člověk rozzlobí na všechno a na všechny. Agresivita je způsobena pocitem zlosti, závisti a hněvu. Prudký hněv, který v druhém tajemství nalézáme dobře vstřebaný a překonaný v Ježíšově mlčení před Pilátem. Dokonce to, že se Ježíš nebrání, vede samotného Piláta k tomu, že zakouší tak frustrující a bezmocný hněv, že na něj uvalí bičování.

Třetí psychický postoj k vlastní smrti je „udělat kompromis“, to znamená „snad se nám může podařit udělat určitý druh dohody s lékaři, s Bohem a tak dále“, která nevyhnutelnou událost může odložit. A to se právě stalo například v třetím tajemství bolestného růžence, kdy Ježíš nebrání římským vojákům v korunování trnovou korunou a přijímá ji od nich jako ironickou královskou korunu: Ježíš přijímá a odpouští.

Čtvrté stadium umírajícího člověka je deprese v tom smyslu, že když už svou nevléčitelnou nemoc nemůže popřít, když je nucen podrobit se dalším operacím a začíná mít další příznaky nebo slábne a hubne, tehdy už nemůže být nenucený a usměvavý. Apatie nebo lhostejnost, hněv a zlost jsou brzy vystřídány pocitem velké ztráty, který

zakouší. Tehdy nemocný upadá do deprese. A to se odehrává ve čtvrtém tajemství bolestného růžence, výstup na Kalvárii: Ježíš mnohokrát padá pod tíhou kříže, ale padá také pod pliváním a posměchem zástupu. A nakonec přijetí.

Jestliže nemocný nezemře neočekávaně, ale měl čas a pomoc k tomu, aby překonal výše uvedené fáze, dosáhne stadia, v němž se zdá, že bolest ustoupila, boj skončil a nadešel čas pro závěrečný odpočinek před dlouhou cestou. To vše je dobře naznačeno v posledním bolestném tajemství, tajemství Ježíšovy smrti na kříži: když po přijetí trýznivé zkušenosti opuštěnosti od Otce, říká s následným přijetím: „Do tvých rukou odevzdávám svého ducha.“

(Pokračování v příštím čísle)

VZDĚLÁVÁNÍ

JAN FRANC: ALEXANDER MEŇ

- OSOBNOST PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE MINULÝCH LET

V rámci pondělních večerů proběhla přednáška, která se týkala života a díla Alexandera Meň (1935 -1990). Tento silně ekumenicky orientovaný teolog a kněz byl zakladatelem a usměrňujícím duchem současné ortodoxní univerzity, která stále pracuje v Moskvě, ač není finančně dotována ani od církve, ani od státu. Studia jsou přístupná všem zájemcům (nejen z řad ortodoxní církve) a teologie je přednášena s ekumenicky zaměřeným pohledem tak, aby vzdělání zahrnulo všechny současné křesťanské přístupy a názory. Na univerzitě přednášejí teologické obory také ženy.

A. Meň byl člověkem, který přijímal každého, kdo k němu přišel s upřímným úmyslem. A tak svým působením obrátil mnohé k víře a pokřtil velikou řadu lidí z nejrůznějších vrstev společnosti. Mimo jiné i mnoho etnických Židů. Svoji víru hlásal bez nacionalistické a vlastenecké orientace, což je v dnešním pravoslaví dosti neobvyklé.

Život A. Meň byl ukončen násilnou smrtí, která vyvolala veliký rozruch v celé ruské společnosti. Přes sliby všech vedoucích představitelů státní moci, že pachatelé vraždy budou vypátráni, se tak dodnes nestalo. Koluji nejrůznější dohady a podezření, avšak žádné důkazy nebyly nalezeny. Smrt tohoto člověka, která vyvolala tak velikou pozornost, je však nepodstatná proti tomu, jakou pozornost by měl vyvolat jeho život a dílo i u nás.

A. Meň vypracoval referát pro sovětsko-americké Symposium o lidských právech. Zde se Meň zabývá myšlenkou, že hodnota člověka neplyne z jeho postavení v přírodě nebo z nějaké tzv. přirozené příčiny, ale je dána Bohem. Pochopitelně tento pohled může přijmout člověk jen na základě

své víry. Avšak víra ve zjevení není vírou v sebe sama, jak je tomu v případě sekulárního humanismu, pro který je člověk sám sobě mírou všech věcí. Autor dokládá hodnotu člověka jako Božího obrazu z Bible. Odkazuje na antropologické zdůvodnění důstojnosti člověka např. čtyřmi biblickými obrazy (hřích Adama a Evy, Kainův zločin, situace před potopou, budování věže), kdy člověk svojí svobodnou vůlí volí postoj proti Bohu. A právě tato možnost je dána člověku samotným Bohem. To dokladuje, že jsme byli nejen stvořeni k Božímu obrazu, ale byla nám dána i hodnota tomu odpovídající, včetně svobody vůle. To v nás působí Boží Duch, který nám byl dán.

Dále je dokazováno z Písma SZ vyvýšení člověka na božskou rovinu např. z žalmů, knihy Job a dalších. Vyvrcholením je pak zvěst Nového zákona a to přímo v osobnosti Ježíše Krista, jak dokladují evangelia i listy apoštolů. Proto je člověk bytost velmi hodnotná i přes svůj pád do hříchu. Není jen myslícím a mluvícím živočichem, jakýmsi vrcholem vývoje živočišné říše. Svoji hodnotou převyšuje tuto rovinu. Člověk by měl toto svoje postavení poznávat a přijímat jako závazek. Vždyť vesmír, život a člověk nejsou výsledkem působení slepých žvlů - a z této skutečnosti bychom snadno měli umět vyvodit pravidla altruistické etiky.

Výtah z přednášky, která se konala 12. 1. 2004 v rámci cyklu Pondělní večery u sv. Jana, připravil Jan Franc. Text najdete na stránkách <http://vecery.misto.cz>.

TEOLOGICKÉ STŘEDY ZNOVU ZAČÍNÁJÍ

Počínaje Popeleční středou opět zahajujeme středeční teologická setkání pro pardubické vysokoškoláky, farníky a vůbec všechny příznivce teologie. Po společné mši svaté, kterou slavíme od 18 hodin v kostele sv. Bartoloměje, se scházíme přibližně od 19 hodin ve farním sále k teologické přednášce, besedě či neformálnímu setkání. Součástí kursu v letním semestru bude i promítání filmů či besedy se zajímavými osobnostmi. Společně se setkáme i na večerní nedělní mši sv. v 19 hodin, též u sv. Bartoloměje!

Chcete-li být v obraze, sledujte <http://www.farnost-pardubice.cz>, ohlášky či napište na adresu slamecka@fel.cvut.cz a budete o všech aktivitách pravidelně informováni. Na setkání s Vámi se těší

P. Vladimír Slámečka

UŽ JSTE SE BYLI PODÍVAT
NA VÝSTAVU

„KE SLÁVĚ DUCHA“

NA PARDUBICKÉM ZÁMKU?

NEVÁHEJTE, JE TO OPRAVDU
VÝJIMEČNÁ PŘÍLEŽITOST!

SALEZIÁNSKÉ STŘEDISKO

OSLAVY SVÁTKU DONA BOSKA

Celý tento svátek byl prožíván v salesiánském duchu a v duchu sv. Dona Boska, který nás celou dobu určitě doprovázel.

PROGRAM:

V pátek po mši jsme zhlédli film PIANISTA.

V sobotu se odehrálo to nejhlavnější. Už od 8:00 hod. ráno jsme očekávali příjezd našeho 106 kg

čuníka, který byl po příjezdu námi uvítán na dvoře Salesiánského střediska mládeže. Franta řezník vzal do svých rukou vše potřebné k tomu, aby rozjel pořádnou zabijačku. Zavelel, a všichni se dali do práce - jedni se starali o to, aby byl uvařený ovar, druzí zase, aby bylo všechno připraveno do guláše, jiní obstarávali

všechny věci do jitrnic a do tlačanky atd...

A najednou tu byla 11. hodina a na program byla přednáška nejstaršího salesiána P. Jaroslava Kopeckého o Donu Boskovi. Po přednášce byla slavnostní mše svatá, které se zúčastnili i naši nevěřící kamarádi. Po mši jsme se odebrali na

slavnostní oběd na dvorek, kde Franta v brutaru vařil ovar. Po výborném obědě se začaly pechovat jitrnice do střev, které jsme našpejlovali. Odpoledne byly na programu různé hry a turnaje.

V neděli jsme zahájili den ranní slavnostní mší svatou ke cti Dona Boska. Po mši se ještě naposledy zkoušelo na hudební pořad CANTETE BIM-

Bl. Odpoledne se sešli všichni zpěváci a zpěvačky, kteří účinkovali a vše mohlo začít. Celým pořadem nás provázel „Muf“, který uvítal všechny naše účinkující. Jako první zpívala Anežka Sychrová, pak Dorotka Vaňková. Jako třetí přišla zapívat naše nejmenší zpěvačka Markétka Vaňková, další písničku zaspívala Klárka Scholleová. Před přestávkou přišla zanotovat Kristýna Špaňurová. Pak přišel Honza Hruběš, Barča Vaňková, Jana Zimmermannová, Magda Vrbová a jako poslední se s námi přišel rozloučit Honzík Macák. Všichni zpěváčci dostali medaile za účast a drobný dárek. Potom se všichni odebrali k tombole a začali losovat.

Oslavy Dona Boska se nám líbily a těšíme se už na příští rok, co si pro nás salesiáni opět připraví.

Poděkování salesiánům:

Pan Karel Jiránek děkuje P. Josefu Trochtovi a P. Jindřichu Čápovi za krásné oslavy svátku Dona Boska. Poděkování patří také všem, kdo se na přípravě podíleli.

SALEZIÁNSKÉ STŘEDISKO

AKCE A ČINNOSTI SALEZIÁNSKÉHO STŘEDISKA MLÁDEŽE V ÚNORU A BŘEZNU

ÚNOR	
20.– 27. ÚNORA	JARNÍ PRÁZDNINY V ROKYTNICI N. J.
21. ÚNORA	PARDUBICKÝ POHÁR HALOVÉ KOPANÉ
21. ÚNORA	X. KŘEŠŤANSKÝ PLES MLADÝCH SHM VE ŽDÁRU N. SÁZAVOU
28. ÚNORA	O POHÁR UHRÍNĚVESKÉHO STAROSTY V MALÉ KOPANÉ
BŘEZEN	
3. BŘEZNA	OKRESNÍ PŘEBOR DOROSTENEK VE VOLEJBALE TJ ENERGETIK CHVAL: SASM
6. BŘEZNA	NÁRODNÍ RADA SHM V HLINSKU V ČECHÁCH
6. BŘEZNA	ODPOLEDNE HER A PÍSNÍ NA STŘEDISKU V 15 HODIN
11. BŘEZNA	OKRESNÍ PŘEBOR DOROSTENEK VE VOLEJBALE SASM : SOKOL PŘELOUČ
12.–14. BŘEZNA	SETKÁNÍ ANIMÁTORŮ DĚTSKÝCH DOMOVŮ
12.–14. BŘEZNA	2. BODOVACÍ TURNAJ VE STOLNÍM TENISE V ÚJEZDĚ U BRNA
13. BŘEZNA	AMATÉRSKÁ VOLEJBALOVÁ LIGA V HRADCI KRÁLOVÉ
13. BŘEZNA	PŘÁTELSKÉ UTKÁNÍ MEZI STŘEDISKY V DÍVČÍM VOLEJBALE

DUCHOVNÍ HUDBA

OBČASNÍK PRO DUCHOVNÍ HUDBU Č. 18

KAPITOLY Z HISTORIE CHRÁMOVÉ HUDBY 4.ČÁST - VARHANY A VARHANNÍ HRA (1)

Instrukce „Musicam sacram“ vydaná roku 1967 Radou pro provádění liturgické konstituce praví v článku VIII, že píšťalové varhany mají mezi hudebními nástroji výsadní postavení. Jak se ale vůbec varhany do katolické liturgie dostaly?

Nejstaršími zmiňovanými varhanami byly antické – organum hydraulicum, které údajně ve 3. stol. př. Kristem sestrojil alexandrijský Řek Ktesibios. Nástroj byl nazýván Hydraulos a pracoval na principu mechanické pumpy – vzduch byl vodou stlačován. Podle antických pramenů mohl být nástroj až 3 m vysoký, 1,5 m široký a měl několik píšťalových řad. Byl to nástroj světský, využívaný v divadlech i např. na Caligulových galériích při hostinách. Další vývoj varhan probíhal ve Východořímské říši, kde byly varhany i na císařském dvoře luxusním předmětem, často bohatě vyzdobeným zlatem a byly obřadním nástrojem. Zde také získaly varhany z řeckého „organon“ své jméno. Rané křesťanství zprvu varhany jako pohanský nástroj odmítalo, až roku 757 daroval byzantský císař Koprionus varhany při korunovaci franckého krále Pipina Krátkého. Byzantské poselstvo pak roku 812 přineslo varhany do Čech, kde se na ně hrálo při prohlášení smlouvy mezi Karlem Velikým a byzantským císařem. Byly tedy symbolem světské

moci, než si papež Jan VIII. v roce 880 vyžádal od biskupa z Freisingu varhany i s varhaníkem. Varhany v raném středověku byly velmi malé co do tónového rozsahu, uvádí se do 15 tónů. Odpovídalo to ale charakteru hudby té doby (umění Ars antiqua a Ars nova) a varhany byly třech typů – pevně postavený pozitiv, přenosný portativ a regál (většinou jen s jedním jazykovým rejstříkem). V Čechách jsou uváděny první varhany r.1255 u sv. Víta v Praze a o tři roky později u sv. Václava v Olomouci. Rozvoj varhan jako píšťalového stroje s hracím stolem s postupně připojeným pedálem lze zaznamenat od 15. století. O technických aspektech varhanního stroje bude pojednáno v jiné kapitole, zde jen připomenu, že patrně největším vynálezem byl vynález rejstříkové kancely, která umožnila existenci více řad rejstříků. O situaci v českých zemích to mnoho nevíme. Jak známo husité varhany neuznávali, proto se tyto nástroje zachovaly jen v místech husitským hnutím nedotčených. Ani u českých bratří a kalvinistů se varhany nestavěly a tak největší úctě se těšily u luteránů, v jejichž kostelích bylo (i v Čechách) postaveno v 16. stol. hodně nových nástrojů.

Pokračování příště

Jiří Kuchválek - regenschori

ZPRÁVA O VÝSLEDKU TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY 2004 V PARDUBICÍCH

Tříkrálová sbírka 2004 proběhla v době od 4.1. do 11.1. 2004 a centrem pořádané akce se stal Dům techniky v Pardubicích, odkud vycházeli koledníci do ulic. U této příležitosti uspořádala Oblastní charita Pardubice i prezentaci své činnosti formou výstavy, besed a doprovodných programů. Celou akci slavnostně zahájil otec biskup Josef Kajnek v neděli 4. ledna dopoledne, kdy zároveň udělil přítomným koledníkům požehnání. K vydařeným akcím tohoto dne patřily ještě dva koncerty: první v podání pardubické křesťanské mládeže se svým vánočním programem a druhý tria "CHERUBÍN" z VS Carla Marii von Webera v Drážďanech s programem komorní hudby. K velmi vydařeným akcím celého týdne patřilo promítání videa "Matka Tereza" a "Mezi nebem a zemí" o otci Piovi a beseda na téma "Komplexní služby poskytované nemocným nebo postiženým občanům na Pardubicku", které se zúčastnili předsedkyně Alzheimerovské společnosti a primářka gerontologického centra v Praze MUDr. Iva Holmerová, primář geriatrického centra v Pardubicích MUDr. Ivo Bureš a hejtman Pardubického kraje Ing. Roman Línek. Závěrem celého tříkrálového týdne zazněl v chrámu sv. Bartoloměje překrásný koncert pod vedením prof. Jiřího

Kuchvála, jehož hlavní částí byla česká vánoční mše J. J. Ryby. Koncert byl uspořádán jako poděkování občanům za Tříkrálovou sbírku 2004. Na Pardubicku byla vybrána celková částka

220 620,00 Kč.

Převážná část výtěžku ze sbírky na Pardubicku je určena na podporu záměru Oblastní charity Pardubice „Komplexní služby poskytované starým nebo postiženým občanům na Pardubicku“. Podpořena bude zejména domácí ošetrovatelská, pečovatelská a hospicová péče, středisko osobní asistence u dětí s postižením „Pavlík“ a středisko „Vozíčkář“. Finanční prostředky vybrané v Chotěborkách a okolí budou použity na rekonstrukci střechy „Ozdravného střediska Chotěborky“, kterou je nutno v letošním roce zrealizovat.

Děkujeme všem dárcům, koledníkům, vedoucím skupinek koledníků, chrámovému sboru a všem dalším, kteří jakýmkoliv způsobem pomáhali při Tříkrálové sbírce 2004.

Další informace o Tříkrálových sbírkách včetně fotografií jsou vystaveny na internetových stránkách:

<http://www.sweb.cz/oblastni-charita.pardubice>

K. Tajovský

OBLASTNÍ CHARITA PARDUBICE, STŘEDISKO CHOTĚBORKY

- = Jste velká rodina a chcete strávit dovolenou nebo jen víkend společně pohodlně v krásné krajině a za přijatelnou cenu?
- = Máte postižené dítě a potřebujete mu přizpůsobit svůj pobyt?
- = Připravujete se na důležité životní rozhodnutí a potřebujete se soustředit v klidném prostředí?
- = Jste společenství se společným výtvarným nebo hudebním zájmem a potřebujete prostor pro svého koníčka? Mít možnost společně cvičit (hudba nebo tanec) nebo pracovat (výtvarně)?
- = Chcete se setkat s přáteli nebo spolužáky a prožít příjemný večer třeba u táboráku?
- = Jste společenství a chcete společně strávit víkend? Prožít duchovní cvičení bez rušivých vlivů?
- = Máte nezvyklého koníčka a chcete uspořádat přehlídku v sále bývalé hospody pro své známé spolu s pobytem v krásné a klidné krajině?

O rekreačním zařízení Charity v Chotěborkách bylo i na stránkách Zpravodaje už mnoho informací, tak jenom stručně. V minulém roce se po-

dařilo dokončit podkroví a místo vojenských lehátek získat dřevěné postele, dokončit oplocení a zkulturnit zahradu. Dnes je možné ubytovat pohodlně na postelích celkem 23 zájemců. Provoz je možný celý rok a o prázdninové pobyty je zájem.

Pro rok 2004 jsou nově upraveny poplatky za ubytování, jednak se podepsalo zvýšení cen energií, dále nutnost uhradit půjčky, které umožnily dokončení podkroví a rádi bychom dokončili celý areál, a to vyžaduje velké investice. Bližší informace najdete ve vývěsce nebo přímo na Charitě.

Ještě máme prosbu. Vzhledem k tomu, že se tam nyní vystřídá více rekreantů, není možné uhlídat, jak zacházejí s inventářem, a tak se občas něco rozbije nebo ztratí. Nejvíce ubývá skleniček, které se zvláště dětem snadno rozbijí, ale občas i zmizí zařízení kuchyně nebo vybavení pokojů. Proto Vás Charita prosí: pokud máte nepotřebné nádobí, povlečení, záclony a závěsy, příp. další, dohodněte se s panem Rejlkem (tel. 466511422).

Děkujeme Vám za pomoc a srdečně zveme do Chotěborek. Kdo tam byl, potvrdí Vám, že je tam krásně.

Za Charitu Věra Novotná

MARIÁNSKÉ POUTĚ V HÁJKU U PRAHY

Před dvěma týdny nás naši biskupové vybídli k účasti na květnové pouti středoevropských národů do Mariazell. Úcta k Matce Boží Panně Marii je jedním z mnoha charakteristických znaků naší národní spirituality a spojuje nás nejenom s našimi sousedy, ale i s mnoha dalšími národy Evropy. Po staletí putuje lid tohoto kontinentu, aby prosil Pannu Marii o přímluvu i ochranu v dobách radostných i dobách zlých. Připojme se letos k našim předkům, kteří už téměř před čtyřmi staletími putovali do františkánského kláštera v Hájků u Prahy. Poutní areál byl založen položením základního kamene k nejstarší loretě v Čechách 12. června 1623. V okolí loretě byl vysázen les, proto se místu, ležícímu nedaleko od Červeného Újezdu, začalo říkat "Hájek". Později zde byl postaven františkánský klášter a místo se stalo jedním z nejoblíbenějších poutních míst na západě Prahy. V letech 1720 - 1724 bylo postaveno 20 kaplí na 20 km dlouhé poutní cestě, po které se každoročně ubíraly tisíce poutníků z Prahy a širokého okolí. Cesta začínala na Dlabačově u Strahovského kláštera. Dnes je obnovena část této prastaré poutní cesty, vedoucí z Hostovic až ke klášteru. V roce 1950 byl v klášteře zřízen internační tábor pro řeholní mládež a kněze z celého tehdejšího Československa. Po zrušení internačního tábora byl objekt předán armádě, která dílo zkázy dokonala. Dnes se hájecký klášter díky nezměrné obětavosti několika jedinců jen těžko probouzí ze své několik desetiletí trvající devastace a zve Vás, abyste v jeho poničených zdech našli něco z toho, proč sem putovali generace našich předků! Každá Vaše pouť má pro klášter i pro ty, kdo se snaží o jeho obnovu, velký význam. Hájek můžete samozřejmě navštívit kdykoliv, přesto bych Vás rád pozval na poutní mše svaté, které se uskuteční v následujících termínech a s následujícím "personálním" zajištěním:

1. květen	<i>(otcové františkáni)</i>
8. květen	<i>(P. Vladimír Slámečka)</i>
29. květen	<i>(otcové františkáni)</i>
12. červen	<i>(P. Vladimír Slámečka)</i>
26. červen	<i>(P. Vladimír Slámečka)</i>
10. červenec	<i>(P. Vladimír Slámečka)</i>
2. srpna	<i>(otcové františkáni - začátek v 18 hod.!!!)</i>
14. srpen	<i>(Mons. Karel Herbst ?)</i>
4. září	<i>(otcové františkáni)</i>
18. září	<i>(otcové františkáni)</i>
9. října	<i>(P. Vladimír Slámečka)</i>

Poutní bohoslužby, slavené v bývalém klášterním refektáři, začínají vždy v 10:30 (výjimkou je pondělí 2. srpna), pokračují procesím do loretě a dále většinou i odpoledním programem.

P. Vladimír

MODLITBA OPTIMISTY

Děkuji za nepořádek, který musím uklidit po návštěvě, protože to znamená, že mám přátele.

Děkuji za daně, které musím platit, protože znamenají, že mám práci.

Děkuji za trávník, který musím pokosit, za okna, která je potřeba umývat, za okapy, které volají po vyčištění a údržbě, protože to znamená, že mám dům.

Děkuji za oblečení, které mám trošku těsné, protože to znamená, že mám co jíst.

Děkuji za stín, který mne stále provází při práci, protože to znamená, že máme slunce.

Děkuji za neustálé stížnosti na vládu a na politiku, protože to znamená, že máme svobodu slova.

Děkuji za velký účet za topení, protože to znamená, že je nám teplo.

Děkuji za paní, která sedí za mnou v kostele a dráždí mne svým děsným zpěvem,

protože to znamená, že slyším.

Děkuji za stohy prádla k vyprání a k vyžehlení,

protože to znamená, že moji milí jsou mi blízko.

Děkuji za budík, který se ozývá ráno co ráno,

protože to znamená že žiji.

Děkuji za únavu a za bolavé svaly na sklonku dne,

protože to znamená, že jsem mohl sloužit druhým.

SVĚTOVÝ DEN MODLITEB.

Jako každý rok je i letos připraven program pro Světový den modliteb. V Pardubicích se chceme sejít ke společnému podvečeru **v úterý 9. března 2004 od 18.00 hod na evangelické faře ve Sladkovského ulici čp. 638.** Jste zváni a pozvete i své přátele a známé, protože Světový den modliteb je připraven pro všechny.

KALENDÁŘ

PRAVIDELNÉ AKCE

Pondělí	Příprava na 1. sv. přijímání	fara (nová učebna)	16:00 hod.
Úterý	Mariánský večer	sv. Jan	18:30 hod.
	Adorace	sv. Jan	19 - 20 hod.
Středa	Cvičení maminek s dětmi	salesiánské střed.	9:30 hod.
	P. Slámečka - přednášky	fara (sál)	19:00 hod.
Čtvrtek	Příprava na 1. sv. přijímání	fara (malá klubovna)	17:00 hod.
	Společenství dospělých	fara (malá klubovna)	20:00 hod.

DALŠÍ AKCE

23. - 29.2.	Jarní prázdniny (pardubický okres)		
St 25.2.	Popeleční středa	sv. Jan klášterní kostel sv. Bartoloměj	6:30 a 12:00 16:00 hod. 18:00 hod.
	Teologické přednášky - zahájení cyklu	fara (sál)	19:00 hod.
Čt 26.2.	Mše sv. v Domově důchodců	DD u Kostelíčka	15:00 hod.
Ne 29.2.	Přijetí katechumenů mezi čekatele křtu	sv. Bartoloměj	9:00 hod.
Čt 4.3.	Zpovědní den	sv. Bartoloměj	8 - 18 hod.
	Příprava na biřmování	sv. Bartoloměj, fara	18:00 hod.
So 6.3.	Večeřadlo Panny Marie	sv. Jan	7:00 hod.
Út 9.3.	Světový den modliteb	evangelická fara	18:00 hod.
St 10.3.	Seniorklub	fara (sál)	14:30 hod.
Čt 11.3.	Vikariátní konference - mše sv.	sv. Bartoloměj	9:30 hod.
	Mše sv. v Domově důchodců	DD u Kostelíčka	15:00 hod.
Ne 14.3.	1. skrutinium pro katechumeny	sv. Bartoloměj	9:00 hod.
Po 15.3.	Objednávání mší sv. na duben	fara (kancelář)	7:00 hod.
	Přednáška	sv. Jan	18:00 hod.
Čt 18.3.	Příprava na biřmování	sv. Bartoloměj, fara	18:00 hod.
Ne 21.3.	2. skrutinium pro katechumeny	sv. Bartoloměj	9:00 hod.
Čt 25.3.	Mše sv. v Domově důchodců	DD u Kostelíčka	15:00 hod.
Ne 28.3.	3. skrutinium pro katechumeny	sv. Bartoloměj	9:00 hod.
Út 30.3.	Pastorační rada farnosti	fara (sál)	19:30 hod.
St 31.3.	Vikariátní konference - mše sv.	sv. Bartoloměj	9:30 hod.
Čt 1.4.	Zpovědní den	sv. Bartoloměj	8 - 18 hod.
	Příprava na biřmování	sv. Bartoloměj, fara	18:00 hod.
So 3.4.	Večeřadlo Panny Marie	sv. Jan	7:00 hod.
Ne 4.4.	Květná neděle		

Uzávěrka příštího čísla Farního zpravodaje bude 19. března, příští číslo vyjde 28. března 2004

	BLAHOPŘEJEME:	2.3. 1951 - P. Jaromír Bartoš	19.3. - Josef	
---	----------------------	-------------------------------	---------------	---